

Sèrie 1

1.1.

Pla mitjà: és un pla que enquadra aproximadament la meitat de l'objecte que es vol mostrar. En el cas de la figura humana, la delimitació del pla es trobaria, més o menys, des del cap fins a la cintura.

Pla americà: és un pla que enquadra la figura humana des del cap fins als genolls. També se'n pot dir *pla tres quarts*.

La principal diferència entre els dos plans és que el pla americà arriba a enquadrar fins els genolls, mentre que en un pla mitjà el límit d'enquadrament seria la cintura o una mica per sota d'aquesta, però mai fins als genolls.

(1 punt)

1.2.

El *raccord* en el llenguatge audiovisual fa referència a la relació que hi ha entre els diferents plans d'una gravació que fa que l'espectador tingui la sensació de continuïtat. Cada pla ha de tenir relació amb l'anterior i serà la base per al següent. Aquesta continuïtat també ve determinada per la continuïtat en el vestuari, en l'espai o en la il·luminació.

(1 punt)

1.3.

L'aire en un pla és l'espai buit que envolta el personatge, l'objecte o l'acció. La finalitat és que la imatge pugui *respirar*, és a dir, no estigui unida als marges físics de la pantalla. Es valorarà la qualitat gràfica del dibuix.

(1 punt)

OPCIÓ A

2.1.

Les redaccions poden ser molt diverses, per això, es valorarà en la resposta la bona estructuració i exposició de les idees bàsiques i la capacitat de desenvolupar un discurs narratiu clar i sintètic en referència a l'anàlisi de la imatge. Dins de la valoració de la competència d'analitzar visualment la imatge, s'avaluarà positivament la utilització de terminologia abundant pròpia de la matèria i la comprensió d'allò que es demana.

Els conceptes mínims que han de ser presents a la redacció són:

Estructura dels elements que componen la imatge: ens trobem davant d'una fotografia en pla americà amb un angle contrapicat. A la imatge es pot veure tota la grandiositat de l'Estàtua de la Llibertat, efecte de l'angulació de la càmera. El cap queda amagat per la vestimenta (caracteritzada per les ones que fa) i ressalta la mà esquerra amb el llibre, ocupant pràcticament un terç de la imatge.

Valoració cromàtica: és una fotografia en blanc i negre que juga amb els efectes que fan les ombres de la roba i de la part inferior de les mans i de la corona.

Les textures: la major part de les textures presents són rugoses, efecte augmentat per la sinuositat de la roba i pels núvols del cel. Es poden apreciar les diferents peces quadrades que componen la roba de l'Estàtua de la Llibertat.

(3 punts)

2.2.

Es tracta d'un pla americà o tres quarts amb un angle contrapicat. El pla americà és un pla que enquadra la figura humana des del cap fins als genolls. S'anomena *americà* perquè era un pla força habitual a les pel·lícules clàssiques de l'oest, que volien mostrar als espectadors el cos dels personatges amb les pistoles. Per aquest motiu es va decidir allargar el pla mitjà fins als genolls.

L'angle contrapicat (de sota cap a dalt) dóna la sensació de grandiositat i poder i col·loca l'espectador en una posició d'inferioritat respecte de l'objecte o subjecte enquadrat.

(2 punts)

2.3.

L'espot publicitari és la forma habitual de transmetre un missatge amb finalitat publicitària. Per tant, l'espectador sap en tot moment que allò que està veient és un anunci amb la intencionalitat última de vendre un producte o una idea.

D'altra banda, la publicitat encoberta és aquella publicitat que no segueix els convencionalismes dels espots publicitaris. El destinatari del missatge no és conscient que allò que veu o escolta constitueix una activitat publicitària i té la sensació que es troba davant d'un missatge imparcial, sense la intenció de conduir a un acte de compra.

Els exemples poden ser molt diversos. D'una banda, hi ha els espots clàssics de televisió, ràdio o premsa; de l'altra, com a exemple de publicitat encoberta, podríem parlar de programes de televisió que parlen de salut, amb entrevistes i reportatges i promocionen una clínica com a paradigma de bones pràctiques sense advertir en cap moment que allò és publicitat.

(2 punts)

OPCIÓ B

2.1.

Es tracta de dibuixar una sèrie de nou dibuixos. S'ha de valorar que l'alumne ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament realitzats i identificats, bé amb el nom complet o amb les abreviatures habituals. Es valorarà la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos i la coherència narrativa, és a dir, el fil conductor.

(3 punts)

2.2.

La pel·lícula pertany al gènere cinematogràfic de terror.

Les principals característiques de aquest gènere són: es vol provocar en l'espectador diverses sensacions, com ara la por, la repugnància, l'horror o la preocupació. El cinema de terror beu en molts casos de la literatura i de les llegendes. D'aquest món sorgiran els personatges clàssics del cinema de terror: els vampirs, els homes llop, els monstres, les bruixes o els zombis. Un altre element típic del cinema de terror és la utilització de la il·luminació, en concret del clarobscur. Els escenaris habituals seran la nit, els cementiris i tot tipus de llocs intrigants que portin a imaginar situacions de tensió. En aquest entorn, la banda sonora i els efectes jugaran un paper fonamental. En concret, la dècada dels anys trenta va predominar, dins del gènere de terror, el cinema de monstres, del qual *Frankenstein* és un exemple.

En aquest fotograma la contraposició que es produeix entre la tendresa de la nena i l'aspecte del monstre (Frankenstein) proporciona la sensació de preocupació i d'inquietud pròpies del gènere.

(2 punts)

2.3. L'el·lipsi temporal en el cinema és un salt en el temps, és a dir, s'eliminen certs moments de l'acció, però l'espectador no perd la continuïtat narrativa. És una tècnica cinematogràfica que consisteix en l'alteració de la seqüència cronològica de la història.

Dos tipus d'el·lipsi temporal clàssics són els *flash back* i el *flash forward*. El primer és un salt cap enrere en el temps per retornar novament al moment present de la narració. El segon és un salt cap endavant en el temps per retornar també al moment present de la narració.

Els exemples que posin els alumnes poden ser molt variats. En tot cas, han d'explicar el fil conductor de la història perquè s'entengui el tipus d'el·lipsi exemplificat.

(2 punts)

SÈRIE 4

1.1.

Enfocar una imatge és mostrar amb nitidesa tot el que es troba a una distància determinada de la càmera.

Enquadrar una imatge és escollir quina porció de la realitat es vol mostrar, és a dir, triar quina proporció de l'escena es vol capturar amb la càmera.

(1 punt)

1.2.

L'el·lipsi temporal en el cinema és un salt en el temps, és a dir, s'eliminen certs moments de l'acció, però l'espectador no perd la continuïtat narrativa. És una tècnica cinematogràfica que consisteix en l'alteració de la seqüència cronològica de la història.

(1 punt)

1.3.

Un ideograma són petits dibuixos que es fan servir per a substituir conceptes abstractes tals com amor, dolor, son, odi... Per exemple, l'amor es simbolitza amb cors al voltant del personatge enamorat. Es valorarà la qualitat gràfica del dibuix.

(1 punt)

Opció A

2.1.

Les redaccions poden ser molt diverses, per això es valorarà en la resposta la bona estructuració i exposició de les idees bàsiques i la capacitat de desenvolupar un discurs narratiu clar i sintètic en referència a l'anàlisi de la imatge. Dins de la valoració de la competència d'analitzar visualment la imatge, s'avaluarà positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria i la comprensió d'allò que es demana.

Els conceptes mínims que han d'estar presents a la redacció són:

Estructura dels elements que componen la imatge: ens trobem davant d'una imatge que ens mostra tres realitats diferents. En primer lloc, veiem un pla detall d'unes mans que agafen unes ulleres; un pla mig curt de la fotografia reflectit al mirall de les ulleres; i, finalment, un pla general de la ciutat. Aquests tres plans ens ofereixen una composició complexa, amb tres mons únics i diferenciats els uns dels altres. La part superior de la imatge és la que menys protagonisme té (parcialment desenfocada), mentre que la importància visual recau en la fotografia que ens mira a través dels miralls de les ulleres, que, juntament amb la mà, ocupen la major part de l'espai.

Valoració cromàtica: els colors predominants a la imatge són els freds, centrats en la grisor del dia ennuvolat i del mar. La roba de la fotògrafa i els edificis que es veuen al seu darrera també juguen amb la gama cromàtica dels negres i grisos. Dins d'aquesta gama cromàtica, destaca el color de la mà i el vermell que intuïm de les ungles.

Les textures: destaquen les textures rugoses de les petites ones de l'aigua, de les pedres al pla inferior i de la ciutat al pla superior. En contraposició, les textures de les ulleres (i el que es veu reflectit en elles) i de la mà són molt més llises.

(3 punts)

2.2.

La profunditat de camp fa referència al marge de distància per el qual els objectes fotografiats apareixen nítids, es a dir, és la zona de la imatge compresa entre l'objecte més proper i l'objecte més distant perfectament enfocats.

L'efecte que té la distància focal sobre la profunditat de camp es produeix en relació amb la resta dels paràmetres constants (número f i distància d'enfocament): a menor distància focal correspon una major profunditat de camp.

Pel que fa a la fotografia de l'opció A hi ha tres realitats que es mostren amb diferents nivells de nitidesa: la mà que té les ulleres, el que es veu reflectit a les ulleres i, finalment, la ciutat al fons. Únicament les dues primeres realitats estan enfocades. A partir de la mà (el mar i la ciutat) els elements que veiem queden totalment desenfocades, fruit de la poca profunditat de camp que hi ha.

(2 punts)

2.3.

Els gèneres fotogràfics que poden identificar són molt variats: retrat, fotografia artística, fotoperiodisme, fotografia publicitària, paisatge... En qualsevol cas, es valorarà l'ús de la terminologia adient i el llistat de les característiques principals dels gèneres escollits.

(2 punts)

Opció B

2.1.

Es tracta de dibuixar una sèrie de nou dibuixos. S'ha de valorar que l'alumnat ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament realitzats i identificats, bé amb el nom complet o amb les abreviatures habituals. Es valorarà la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos i la coherència narrativa, és a dir, el fil conductor.

(3 punts)

2.2.

Cantant sota la pluja pertany al gènere cinematogràfic del musical. Aquest gènere es caracteritza perquè l'acció s'envolta de peces cantades i ballades, que acaben sent fonamentals per a la trama de la pel·lícula. En aquestes pel·lícules, hereves de la comèdia musical del segle XIX, les coreografies i l'escenografia adquireixen un valor fonamental. A més, el muntatge ha de ser capaç de resumir una història més o menys llarga en pocs minuts. Aquest gènere aconsegueix als anys 50 convertir-se en un dels màxims exponents de la indústria cinematogràfica nord-americana. Gene Kelly (actor, ballari, coreògraf, productor i director) es converteix en aquesta dècada en una de les figures més representatives del gènere.

En el fotograma anterior es poden copsar algunes d'aquestes característiques com el dinamisme de la coreografia en connexió amb la cançó que donen a l'espectador claus per a seguir la trama argumental.

(2 punts)

2.3.

Un pla seqüència en el llenguatge audiovisual és una tècnica que planifica el rodatge d'una presa sense cap tall durant un període de temps considerable. S'utilitzen diferents plans i moviments de càmera per al seguiment dels personatges i de l'acció. És un procediment molt costós, ja que és indispensable coordinar correctament molts elements: els actors, l'escenari, la càmera i la il·luminació. Si algun d'aquests elements falla s'ha de tornar a començar tota la gravació.

Un dels efectes narratius que es busca amb aquesta tècnica és ensenyar l'acció en temps real i donar dinamisme a l'escena.

(2 punts)